Met de elektro-bikezonder problemen fietsen over een voormalig militair oefenterrein. FOTO GPD

Op safari over de woeste Veluwe

Op safari, maar dan anders: op de fiets, een elektrobike, door de onbekende wildernis in een overbekend deel van Nederland: de Veluwe.

KAREL BECKMANS

Ontspannen op de fiets op safari, het klinkt nogal als een tegenstelling. De Veluwefietssafari die Laurenz Veendrick aanbiedt vanaf Harderwijk, is in dat opzicht beslist bijzonder, wellicht zelfs uniek.

Aan de noordelijke zoom van de Veluwe, bij het koetshuis van voormalig ziekenhuis Sonnevanck, zijn de start en finish van de tocht. Onderweg wachten wild en veel stille natuur. Dat kunnen burlende edelherten en wroetende everzwijnen zijn, al willen die zich vaak goed verstoppen. Zingende leeuweriken en lelieblanke pauwen staan ook op het programma.

Veendrick legt voor de start uit hoe hij op het idee van de fietssafari is gekomen. “Ik woon hier al twintig jaar in de bossen. Achter het huis strekt zich dertig kilometer Veluwe uit, honderdduizend hectare aaneengesloten natuurgebied. Het mooiste deel van de Veluwe ligt hier aan de noordkant: vochtig beeklandschap, zandverstuivingen, heidevelden en heel veel bos. Maar een bos is veel meer dan alleen een bos, en dat probeer ik de mensen te laten zien. Vanaf de fiets. Maar dan wel een gemakkelijke fiets, waarmee je niet bij de eerste beste zandverstuiving vast komt te zitten.”

Van huis uit is Veendrick psycholoog en criminoloog. Dat werk heeft hij neergelegd. Toch fietst met de natuurgids ook af en toe de wetenschapper mee. “Als mensen zeggen dat ze een beetje bang zijn in het bos, leg ik ze uit dat tegenwoordig juist de boeven het bos mijden. Vroeger had je struikrovers die zich in bossen schuilhielden, nu zitten de boeven juist in de stad. Omdat ze daar gemakkelijker hun prooi vinden.”

Na zijn pensionering is Veendrick zelfstandig ondernemer geworden: safarigids. “Ik fietste toch al bijna dagelijks hier in de bossen. Dat wilde ik blijven doen, maar dan anders. Nu maak ik vier, vijf keer per week met groepen mensen een fietssafari en laat ik ze veel onbekende, mooie plekjes zien.”

Veendrick heeft de elektrobikes die hij gebruikt – Flyers en Kalkhoffs in soorten en maten – aangepast aan het terrein. Om de wielen zitten bijvoorbeeld brede terreinbanden en de vering van de fiets is ook aangepast. De tocht is 55 kilometer lang. Dat schrikt ongetrainde fietsers misschien af, maar met een batterij die flink kan ‘meetrappen’ is de klus bepaald niet zwaar, laat staan bijster vermoeiend. De batterij gaat meestal de hele safari mee, maar voor de zekerheid stopt Veendrick per twee fietsers een reservebatterij in de fietstas. Onderweg worden tussenstops gemaakt bij historische monumenten, bijzondere uitzichtpunten en uitspanningen waar de lunch en een verfrissing genuttigd (kunnen) worden.

Zo bezien lijkt het alsof de safari niet of nauwelijks de gebaande paden zal verlaten. Maar al na enkele kilometers, als we een voormalig galgenveld, de eerste zandverstuiving en een voormalige boswoning hebben bekeken, wordt het onderweg snel stiller. Fietssporen, afdrukken van hertenpoten en door wroetende zwijnen verstoorde bosbodem verraden dat hier behalve Veendrick en zijn safarigasten alleen maar vaste bosbewoners komen.

Je hoeft geen fanatieke fietser te zijn voor die 55 kilometer flink doortrappen. Veendrick: “Ik heb hier al mensen gehad van ver boven de zeventig. En gasten die al jaren niet meer hadden gefietst. Met die afstand heeft nog niemand een probleem gehad. Wel kwam ik echtparen tegen die eindelijk weer eens op gelijke snelheid samen op fietsten. En wat me onderweg ook opvalt, is dat vrouwen meestal zuiniger met de trapondersteuning omspringen. Bij hen gaat de batterij dan ook vaak langer mee dan bij mannen. Veel mannen vinden voor de start dat ze helemaal geen trapondersteuning hoeven. Dan zeg ik: Die kun je ook uitschakelen. Maar na een tijdje zetten de meesten de ondersteuning toch maar aan.”

Sporen van zwijnen, herten en fietsen

Bij Vierhouten wordt halt gehouden voor de lunch: een stevige pannenkoek gaat er goed in, want ook de menselijke batterij kan wel wat energie gebruiken.

Dan is het op naar de Liesberg, een uitzichtpunt over de immense hei waar eerder militairen het alleenrecht hadden. De paden die zij trokken zijn nu voor de safari, een enkele wandelaar en de boswachter. De leeuwerik lijkt die verandering nog steeds te bejubelen. En bijna terug op het startpunt meldt ook de koekoek zich nog even. Allemaal geluiden waardoor je de stilte graag laat verstoren.

Vlak voor de finish blokkeert een omgevallen boom het smalle bospad. “Die lag hier gisteren nog niet,” zegt de gids. Veendrick kijkt wat rond en duikt daarna het bos in om her en der wat overhangende takken weg te halen en een paar vermolmde stammen te verslepen. Daarna banen we ons lopend met de fiets aan de hand een weg langs het obstakel. “Als de boswachter langskomt, zorgt die wel dat de boom wordt verlegd. En anders krijgen we straks een nieuwe bocht in het pad.”

Ook dat is safari.

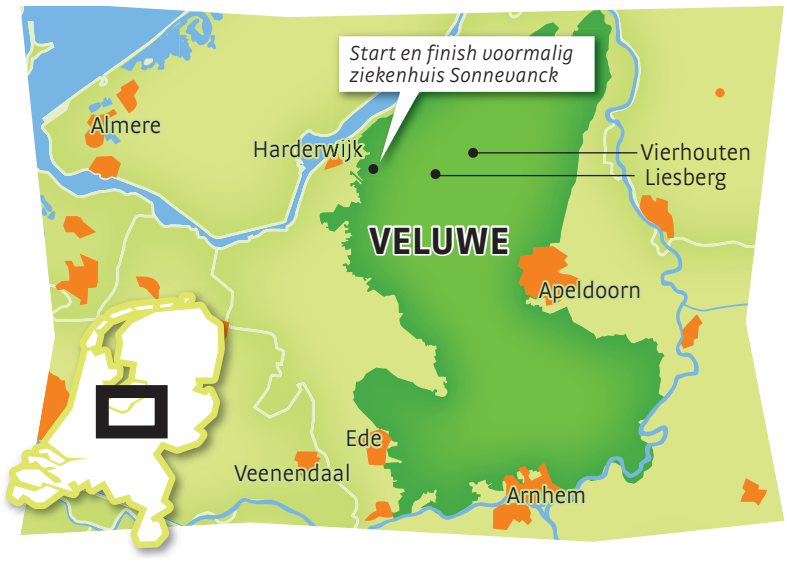

Met of zonder gids

Laurenz Veendrick begeleidt de fietssafari’s op de Veluwe van april tot en met oktober. Meefietsen kost 40 euro op werkdagen en 50 euro in weekeinden. Voor 15 euro extra zijn ook een stevige lunch en versnaperingen onderweg inbegrepen.
Sinds kort biedt Veendrick ook fietssafari’s aan zonder gids, met gps-systeem op het stuur. Hiervoor is wel enige kennis van deze vorm van navigeren vereist, omdat soms wel erg onopvallende paden worden gevolgd.
www.veluwe-fiets-safari.nl